

08-1132 C Cou 1

1132/c

Scuola Superiore di Lingue Moderne per Interpreti e Traduttori
 Esami di profitto - Interpretazione consecutiva NL-IT 2° anno
 Sessione estiva - 2° appello A.A. 1996/1997

OOFDARTIKEL:

Van Harvard tot Parijs

DE HERDENKING van het Marshall-plan in Nederland en de ondertekening in Parijs van de 'stichtingsacte' over samenwerking tussen de NAVO en Rusland vallen nagenoeg samen. Maar er is iets kunstmatigs aan die oïcidentie: minister Marshall lanceerde zijn plan voor grootscheepse hulp aan Europa op 5 juni 1947, in een rede in Harvard. Dat feit zal op die datum in Amerika worden herdacht. NAVO-secretaris- generaal Solana heeft vandaag samen met president Jeltsin en in aanwezigheid van president Clinton en de andere Atlantische leiders de overeenkomst getekend waarin de onderlinge relaties worden geregeld in het licht van de voorgenomen uitbreiding van de Atlantische Verdragsorganisatie. De Marshall- herdenking in Den Haag en Rotterdam is daaraan vastgeknoopt.

President Clinton zal direct na zijn Europese bezoek in een rede voor de militaire academie van West Point de 'stichtingsacte' plaatsen in de context van de Atlantische samenwerking - waarin nu ook de erfgenaam van de vroegere tegenstander, de Sovjet-Unie, wordt opgenomen. Met enige historische overdrijving zou kunnen worden gesuggereerd dat de breuk van 2 juli 1947, toen de Sovjet-delegatie het Parijse overleg over het Marshall-plan de rug toekeerde, nu, ook weer in Parijs, is gelijmd. Maar dan zouden de grote verschillen tussen de twee manifestaties toch over het hoofd worden gezien.

INDERDAAD WAS Marshalls aanbod van grootscheepse Amerikaanse hulp ook aan de Sovjet-Unie gericht. Maar toen Molotov, de Russische minister van Buitenlandse Zaken, met een honderd man sterke delegatie opdook in de Franse hoofdstad, sloeg de Amerikanen de schrik om het hart. Die schrik

was overigens voorbarig. De Sovjet-eis van omvangrijke Duitse herstelbetalingen was zo duidelijk in strijd met de beginselen van het Marshall-plan dat overeenstemming bij voorbaat was uitgesloten. De enige werkelijke slachtoffers van de situatie waren de Middeneuropese landen, die door het Kremlin werden gesommeerd eveneens de conferentie te verlaten.

Zo bezien zou een toetreding van Midden-Europa tot de NAVO vandaag meer in overeenstemming zijn geweest met de denkbeelden van 1947. Na de Duitse capitulatie duurde het twee jaar en een maand alvorens Marshall zijn plan lanceerde. In 1989 viel de Muur, in 1991 implodeerde de Sovjet-Unie, maar de onderhandelingen met de Middeneuropese landen over het lidmaatschap van de NAVO en van de Europese Unie moeten nog beginnen. Wat de EU betreft zal het jaren duren alvorens die staten daadwerkelijk zullen kunnen toetreden.

Anders dan in 1947, toen de breuk met het Kremlin min of meer als onvermijdelijk werd beschouwd, heeft de Amerikaanse regering nu de nodige concessies gedaan om de Russen niet opnieuw van zich te vervreemden. Natuurlijk, het uitgangspunt is de uitbreiding van de NAVO tegen de wensen van Moskou in. Maar in de praktijk zal zich toch een tijd lang het fenomeen voordoen van een NAVO met de Russen aan tafel en de Polen, Tsjechen en Hongaren in de wachtkamer. Om van de andere gegadigden maar niet te spreken. De Russen hebben „een stem, geen veto", heeft president Clinton onderstreept. Maar Jeltsin heeft zich voorgenomen die stem luid en duidelijk te laten klinken. Zijn belofte de kernkoppen te ontmantelen die op de NAVO-landen staan gericht mag als een opzienbarende handreiking worden uitgelegd.

DE BESLISSENDE VRAAG is of de Amerikaanse regering van het moment in haar eigen woorden blijft geloven. Zoals Marshall wist, is er meer nodig dan een rede om een probleem uit de wereld te helpen. De regering-Truman ging dan ook voortvarend te werk en het Marshall-plan werd een succes. West-Europa greep de kans en nam de wederopbouw ter hand. Als het heel Europa omvattende stabiliseringsplan dat Clinton in West Point wil lanceren, wil slagen, zullen de inspanningen van Truman en Marshall geëvenaard moeten worden. Dat zal dan de overeenkomst zijn tussen beide manifestaties.

27/5/9